

Етика и лоша практика на публикуване

Етични стандарти за публикуване

Етичните стандарти на публикуване целят да осигурят високо качество на научните публикации и публично доверие в научните резултати. Редакторите взимат адекватни мерки за идентифициране и недопускане до публикуване на материали, отразяващи проучвания с нарушена изследователска етика, и няма да насърчават подобни практики.

Изследователски интегритет

Редакторите очакват изследванията, публикувани в списанието, да отговарят на следните критерии:

- честност във всички аспекти на изследователската работа;
- изчерпателност и прецизност при провеждане на изследването;
- прозрачност и откритост в комуникацията;
- грижа и уважение към всички участници в изследването.

Изследванията, които се провеждат върху хора или животни, трябва да бъдат одобрени от съответните етични комисии и да са съобразени с международните етични и правни стандарти за научноизследователска работа. Авторите трябва да зачитат правото на лично пространство и поверителност на участниците, да направят всичко възможно за анонимизиране на лични данни, особено при описание на клинични случаи, и да получат необходимото съгласие за публикуване преди представяне на материала в списанието.

Рецензиране

Всички предоставени материали са обект на рецензия. Очаква се те да отговарят на високи академични стандарти. Ако са допуснати от главния редактор, материалите са разглеждат от рецензенти, които остават анонимни за авторите. Същината на процеса на рецензиране е получаване на компетентно мнение и съвет относно публикуването за ръкописите от експерт в съответната област. Рецензията е единично сляпа. Понякога може да се поиска становище и от допълнителен рецензент за материали, изискващи специализирана експертиза.

Рецензентите следва да се придържат към следните правила:

- Становището им трябва да бъде обективно.
- Могат да препоръчат и допълнителна литература за цитиране.
- Рецензираните статии да бъдат третирани конфиденциално.
- Редакторите и рецензентите трябва да откажат да участват в оценката на един представен материал, когато са в конфликт на интереси (вижте повече в раздела „Конфликт на интереси“ по-долу).

Плагиатство

Авторите не трябва да използват думи, фигури или идеи на други без позоваване. Всички източници следва да се цитират на мястото, където се използват. Редколегията може да използва и специфични инструменти (като Crossref Similarity Check) за разпознаване на припокриване на представените материали с други публикации.

Материали, за които се установи, че са взаимствани от публикации на други автори, няма да се приемат за печат. При подобна констатация за вече публикувана статия ще се наложи публикуване на корекция и оттегляне.

Дублирани и припокриващи се публикации

Разглеждат се само материали с оригинално съдържание, които не са публикувани преди това. Могат да се разглеждат материали, чието съдържание е представяно конференция или конгрес или е част от дисертационен труд. Материалите, които се предлагат, не трябва да се предлагат в друго издание, докато се разглеждат, и трябва да изчакат становището на рецензията преди предлагането им на друго място.

Ако авторите използват като основа на своя ръкопис свои публикации или материали, които към момента се рецензират, те трябва да цитират предишните си публикации и да уточнят по какво предлаганият ръкопис се различава от тях.

Фалшификация

Няма да се приемат материали, за които се установи, че авторите са фалшифицирали резултатите, включително и чрез манипулиране на изображения, а когато това се установи за вече публикувани статии, те ще бъдат оттеглени.

Авторство и благодарности

Всички съавтори трябва да имат принос към конкретната разработка, да са съгласни с изводите и да са съгласни да бъдат автори. За повече подробности могат да се следват препоръките на International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE). Всеки, който е допринесъл за проучването или за подготовката на ръкописа, но не е автор, следва да бъде включен в списъка с благодарностите, ако е съгласен с това.

Конфликт на интереси

Конфликт на интереси е налице тогава, когато причини извън научноизследователската работа могат да повлияят върху нейната неутралност или обективност. Това може да стане на всеки етап от изследването, при подготовката на ръкописа или по време на рецензирането му. При несигурност е по-добре да се заяви потенциален конфликт на интерес или да се обсъди това с редактора. Материали с недеklarиран конфликт на интерес, за които се установи такъв по-късно, могат да бъдат отхвърлени. Повече информация за конфликт на интереси може да се намери в препоръките на ICMJE. Възможните конфликти на интерес не винаги са основание за непубликуване; те обаче трябва да бъдат заявени, за да могат другите да си създадат информирано мнение за научния труд и процеса на неговото рецензиране. Ако се установи конфликт на интереси след публикуването, може да се наложи публикуване на последваща корекция.

Конфликтите на интерес могат да бъдат (без това да е изчерпателен списък):

- Финансови – финансиране или други плащания, стоки или услуги, получени или очаквани от авторите във връзка с предмета на изследването, или от организации с определен интерес от научните резултати
- Свързани с местоработата – свързаност с работодател, борд или организация, които могат да имат определен интерес от резултатите на изследването
- Свързани с интелектуална собственост – патенти или запазени марки, притежавани от някой или някоя организация
- Лични – приятели, членове на семейството или други близки лични връзки
- Кариерни – съперничества или преднамерено критикуване на чужди работи.

Всяко финансиране, независимо дали е в конфликт или не, следва да бъде декларирано.

Рецензентите трябва да не са в конфликт на интереси. Редакторите и рецензентите трябва да откажат да участват в оценката на един представен материал, когато: имат тясно сътрудничество или тясна лична свързаност с някой от авторите; имат финансов интерес в предмета на проучването; имат съмнения, че не могат да бъдат обективни.

Грешки

Грешки, допуснати от авторите, могат да се коригират чрез *corrigendum*, а грешки, допуснати от издателя – чрез *erratum*.

Такси

Не се изискват никакви такси за обработване на ръкописите или за публикуването им.

Реклами

Списание то допуска ограничено, адекватно и понякога целево рекламиране. Рекламите трябва да бъдат:

- независими от решенията на редактора какво да се публикува и
- ясно отграничени от съдържанието.

Редакторите запазват правото си да отхвърлят или премахват всяка реклама, която предизвиква съмнение, че е в противоречие с добрата практика на научното публикуване или с нашите етични принципи.